

2) Köttet vid bröstet på en ox. — 3) Skärm af trä, läder o. s. v. för bröstet, som brukas af vissa handverkare. — 4) Se *Bröstklapp*.

BRÖSTSTÄMMA, f. 1. Se *Bröströst*.

BRÖSTSTÖD, n. 3. Se *Bröstlänning*.

BRÖSTSVULST, m. 3. (veter.) Stor, rund, hård svulst frampå bröstet hos hästar, förorsakad af stöt eller skafning.

BRÖSTTE, n. 3. 1) Bröstdryck, som fås genom pågjutning af kokhett vatten på vissa för bröstet nyttiga örter och frukter. — 2) Den blandning af sönderskurna örter m. m., som der-till begagnas. [-thé, -té.]

BRÖSTTOFS, m. 2. Tofs, som till prydnad bäres på bröstet.

BRÖSTTON, m. 3. Benämning på de djupare af människorstens toner, hvilka vanligen hafva en fullare klang och liksom komma ur bröstets djup.

BRÖSTVATTENSOT, m. 3. sing. Vattensot, som har sitt säte i bröstet och dess delar.

BRÖSTVERK, n. 3. Högre liggande klaver på ett orgelverk.

BRÖSTVÄRTA, f. 1. En liten, platt kägel-formig, brun- eller rödaktig, naturligt utväxt, köttig del, på hvardera af bröstens hos människor och däggdjur.

BRÖSTVÄRK, m. 2. sing. 1) (i allm., mindre brukl.) Värk i bröstet. — 2) (brukligare) Katarrh i struphufvudet och luftröret, yttrande sig hufvudsakligast i en ofta påkommande retning till hosta samt upphostning af ett ägghvitartadt, segt, ymnigt slem. *Hafva b.*

BRÖSTVÄRN, n. 3. 1) Låg mur eller balustrad (se d. o.), på sidan om en bro, vid kanten af en terrass, o. s. v. — 2) (krigsk.) Högsta delen af en vall, som tjänar till skydd för de försvarande, och är antingen af sten, eller af jord, eller af sten och jord tillsammans. — 3) (skepp.) Se *Brädgång*.

BRÖSTÅDER, f. 1. Åder, som har sitt läge i bröstet på en människo- eller djurkropp.

BUBBA, se *Bobba*.

BUBBLA, f. 1. 1) Större luftblåsa, som bildar sig på vatten eller andra flytande ämnen, när de koka, häftigt uppröras, eller af andra orsaker. *Slå b-lor, kasta upp b-lor. Källan väljer upp med stora b-lor.* — Ingår i sammansättningarna: Vattenbubbla, Såpbubbla. — 2) (mindre brukl.) Stort, rundt, pösigt veck till prydnad på kläder och möbler.

BUBBLA, v. n. 1. *B.* eller *b. upp*, bilda bubblor, slå, kasta upp bubblor. — *Bubblande*, n. 4.

BUCCARDIT, bukkarrd'it, m. 3. (mineral.) Stenvandling af flera slags tvåskaliga musslor, som dels lefvat i hafvet, dels i sött vatten, liknande till formen ett hjerta.

BUCINET, bucksinét, m. 3. (mineral.) Stenvandling af åtskilliga tornsnäckor, af släkterna Buccinum, Conus, m. fl.

BUCKLA, f. 1. 1) Stor, bred ringel af växande hår, bildad antingen af naturen eller genom friseri. *Lägga håret i b-lor.* — Bildar sammansättningen Hårbuckla. — 2) Stor, upphöjdt rund prydnad på ömse sidor af bletslet på en häst. — 3) (föga brukl.) Örhänge i form af en buckla.

BUCKLIG, a. 2. 1) Som ligger i, bildar bucklor. *B-t hår.* — 2) Som har formen af en buckla. — 3) (bot.) Suges om hatten på svampar, då den i midten har en uppstående knöl.

BUD, n. 3. (af *Bjuda*) 1) Föreskrift, gifven åt underlydande till efterlefnad. *Lags bud, konungens b. och befallningar. Lagens b. Tio Guds*

b., de tio budorden i den på berget Sinai af Gud gifna lagen. — *Syn.* Befallning, Föreskrift, Budord. — 2) a) Erbjudande af en viss penningsumma för något, som man önskar köpa. Brukas isynnerhet i fråga om auktioner. *Högre b. Högsta b-et är 100 R.dr.* (Fig.) *Det står ej till b-s*, står ej att få, bekomma, är icke att förfoga öfver. *Han vill, att allt hvad jag har skall stå honom till b-s*; han fordrar att till sin nytta, beqvämlighet få bruka allt hvad jag har. — *Syn.* Anbud. — b) (i vissa kortspel) Tillkännagifvande, att man åtager sig göra ett visst antal spel, emot de öfriga medspelarne; äfv. (i pockspel) uppsättning af en högre summa än motspelarne. *Göra första b-et i boston, vira, etc. Huru många b. äro gjorda?* — 3) Budskap. *Få b. om något. Skicka b. till någon om en sak. Skicka b. efter någon*, genom budskickning kalla någon till sig. — 4) Budbärare. *Det kom ett bud, som under-rättade mig, att . . . Har b-et gått? B-et väntar på svar. Begäres svar med b-et.* — Ingår i åtskilliga sammansättningar, såsom: Ilbud, Postbud, Olycksbud, Sorgebud, Glädjebud, m. fl.

BUDBÄRARE, m. 3. 1) En, som öfverför ett budskap ifrån en person till en annan. — *Syn.* Bud. — 2) (nat. hist.) Se *Mjölbagge*.

BUDD, m. 2. En fiskart af Cyprinlägget. *Cyprinus Aphy.*

BUDDHA, bודה, nom. propr. m. En indisk religionsstiftare, dyrkad som gud.

BUDDHAISM, budda'issm, m. 3. Buddhas religionslära. Ordet brukas endast i bestämd form.

BUDGET, båd'schätt, m. 3. (engelskt ord) Förslag öfver statsverkets årliga inkomster och utgifter.

BUDI BUDI BENNE. Ett slags lek, bruklig i vissa af Sveriges landskap.

BUDING, se *Pudding*.

BUDKAFLE, m. 2. pl. — *kaflar*. (ford.) En kapp, som sveddes i ena ändan och ombands i den andra med en tråd eller snöre, samt kring-skickades till underrättelse för allmänheten om fiendtligt infall, eller då något krigståg skulle företagas. Enligt några fornforskars mening, var den i äldsta tiden ristad med runor, som kortligen innehöllo ärendet. Längre fram i medeltiden inskuros så många skåror, som den skulle böta, hvilken lät budkafveln ligga eller försummade dess fortskaffande. Deraf talesättet: *Skära upp budkaflar*. Budkaflar brukas ännu, men få endast af kronobetjent utskickas.

BUDORD, n. 3. Hvar och en af de sedliga föreskrifter, som i Tio Guds bud innehållas. *Första, andra b-et.* — *Syn.* Bud.

BUDSKAP, n. 3. o. 3. 1) Underrättelse, tillkännagifvande, antydning, som af utsänd person öfverbringas till någon. *Glädigt, godt b. Jag har nyss fått ett ledsamt b., fått b. om generalens död.* — 2) Presidentens i Nordamerikanska För- enta Staterna berättelse om statsverkets tillstånd och behof, som uppläses vid kongressens öppnande.

BUDSKICKNING, BUDSÄNDNING, f. 2. 1) Utsändande af bud (bem. 3 o. 4). — 2) Se *Budskap*, 1.

BUFFA, se *Opera*.

BUFFEL, m. 2. pl. — *bufflar*, 1) En art af oxslägget, med kullrig panna, något platta, half-cirkelformigt höjda, bakåt ligande horn, samt större och starkare än den vanliga oxen. *Bos Buffalus.* — *Syn.* Buffeloxe. — 2) (fig. fam.) Stor, grof, dum och oberstad karl. — *Syn.* Se *Oxe.* — *Ss. B-hud, -kalf, -ko, -läder, -oxe.*